

РОЗРОБКА ПРОПОЗИЦІЙ ПО ПРИЙОМУ РАДІОІМПУЛЬСІВ В УМОВАХ ІНТЕНСИВНОГО ШУМУ І ДОПЛЕРІВСЬКОГО ЗСУВУ ЧАСТОТИ

Брезгунов О.В.¹, Брезгунов С.О.²

¹*Національний технічний університет*

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

²*Часний підприємець - інженер, м. Київ*

Мета розробки – підвищити стійкість прийому радіоімпульсів в умовах інтенсивного шуму і доплерівського зсуву частоти.

У системах зв'язку і радіолокації здійснюється прийом радіоімпульсів $S(t)$, які в умовах впливу на них інтенсивного шуму $n(t)$ і при виникненні ефекту Доплера при передачі, змінюють свої параметри. Для фільтрації, прийнятого сигналу $S^*(t)=S(t)+n(t)$ в умовах, коли відома тільки смуга частот Δf , в якій може перебувати сигнал, що займає смугу частот $\Delta f_s \ll \Delta f$, можна здійснити багатоканальну вузькосмугову частотну фільтрацію радіоімпульсу. При розміщенні в смузі частот Δf N смугових фільтрів, що перекриваються по частоті, з смугою пропускання $\Delta f_\Phi = (1 \dots 1,5)\Delta f$, з'являється можливість орієнтовно визначити значення, зміненої в каналі передачі несучої частоти f_0' , і здійснити частотну фільтрацію прийнятого радіоімпульсу, затриманого в лінії затримки на час його зміненої тривалості τ' , в смузі частот $\Delta f_\Phi \ll \Delta f$. Зменшення смуги частот Δf_Φ при фільтрації імпульсу може знизити потужність шумів $P_{\text{ш}}$, яка при рівномірному розподілі спектральної щільності потужності шуму N_0 має значення $P_{\text{ш}} = \Delta f_\Phi \cdot N_0$, в $\sim \Delta f / \Delta f_\Phi$ разів, якщо середнє значення частоти $f_{0\Phi}$ смуги пропускання Δf_Φ фільтру рівняється f_0' . Частини спектру частот Δf_s можуть потрапити в смуги частот двох фільтрів Φ_i і Φ_j , коли вони перекриваються по частоті. Вибравши канал з фільтром, де вихідний сигнал максимальний, можна визначити значення f_0' з похибкою ε до $\Delta f_\Phi / 2$. Виграш у відношенні потужності сигналу до потужності шуму P_s/P_n при визначенні значення f_0' зросте в $\Delta f / 2\Delta f_\Phi \dots \Delta f / \Delta f_\Phi$ разів щодо варіанту з фільтрацією в смузі Δf . Однак, ε можна ще зменшити.

Ідея полягає в складанні $S^*(t)$, затриманого на час обробки, з сигналами $S^*(t)$ ($S_i^*(t) \dots S_j^*(t)$), затриманими відносно нього на різний час, більшій інтервалу автокореляції шуму, обчисленні енергії цих результатів складання, вибору максимального результату $S^*(t)_{\Sigma \text{MAX}}$, який відповідає періоду $T=1/f_0''$ сигналу $S^*(t)$, і/або мінімального $S^*(t)_{\Sigma \text{MIN}}$, який відповідає часу $T/2$, визначенні уточненого значення несучої f_0'' і фільтрації затриманого $S^*(t)_{\Sigma \text{MAX}}$ фільтром з $\Delta f_\Phi = \Delta f_s$ при $f_0'' = f_{0\Phi}$.

Виграш в співвідношенні P_s/P_n при фільтрації радіоімпульсу, який займає смугу частот Δf_s , в порівнянні з фільтрацією в смузі Δf складе $\sim 2\Delta f / \Delta f_s$.